

PTICKÉ KLAMY

Jan Benkovič

Optické klamy

- 75 – 80% veškerých informací získáváme prostřednictvím našeho zraku
- I když si to možná plně neuvědomujeme, nejvíce z našich smyslů spoléháme právě na zrak
- Můžeme se však stoprocentně spolehnout na to, co naše oči vidí?
- Ukážeme si zde, jakým způsobem nás naše nedokonalé smysly dokážou oklamat.

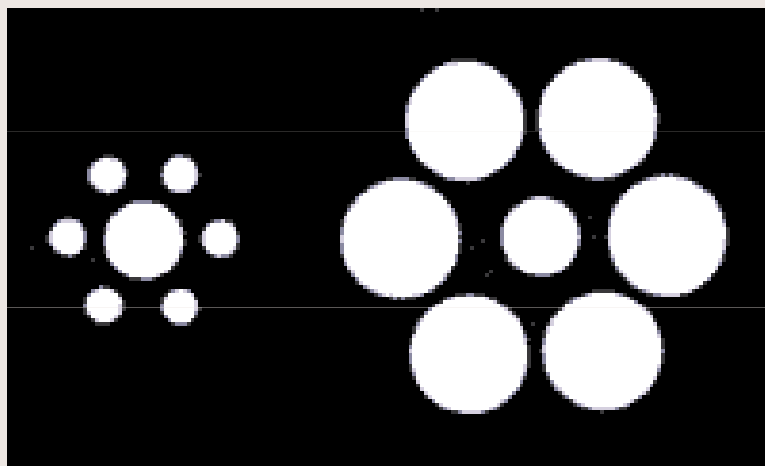
Co je optický klam ?

- Optický klam neboli optická iluze je matoucí nebo nesprávné vnímání reality
- Oko snímá nějaký obraz, ale mozek jej interpretuje jinak, než jak odpovídá realitě
- Člověk pak vidí něco, co na obrázku není, nebo to vidí odlišně

Klamné velikosti

- Tyto klamy jsou velmi časté – jedná se o zkreslení velikosti.
- Pomocí různých „figlů“ se nám podaří ošálit oko a mozek natolik, že objekty stejné velikosti vidíme jako nestejně.

Je větší prostřední kolečko
vlevo nebo vpravo?

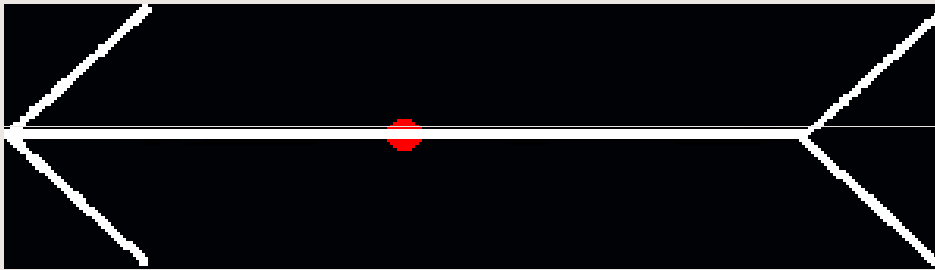
Klamné velikosti

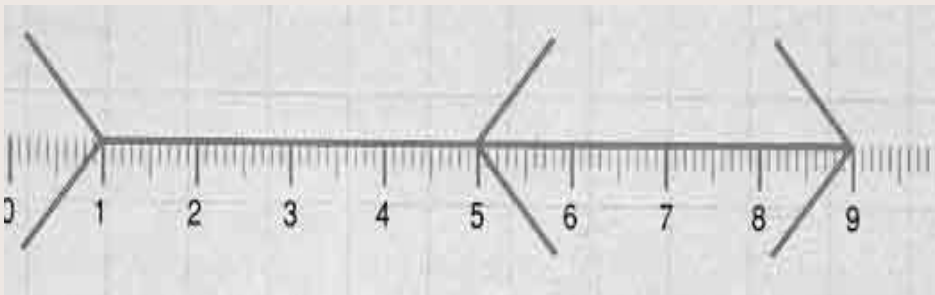
Je obrázek vpravo větší než obrázek vlevo?

Délka

- U těchto zdánlivých zkreslení délky oko vnímá stejné velikosti jako různé.

Je delší
pravá část?...

...anebo je delší levá?

Délka

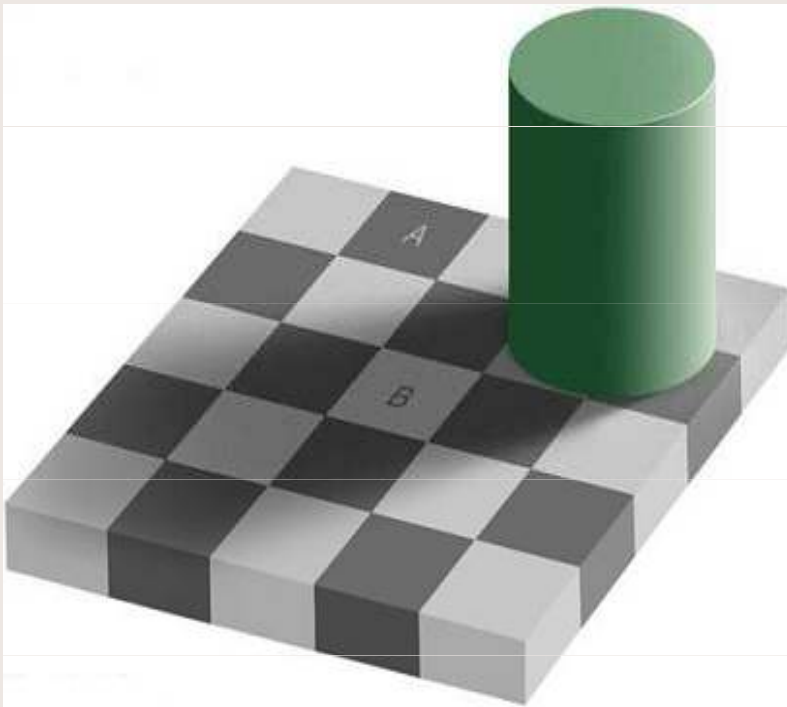
Která ze dvou
zelených linek na
obrázku je delší?

•ab

•cd

Barvy

- Existují takové klamy, jejichž hlavní příčinou je změna jasů nebo barvy
- Může se jednat o obrázek, který budí dojem většího množství barev či odstínů než ve skutečnosti má

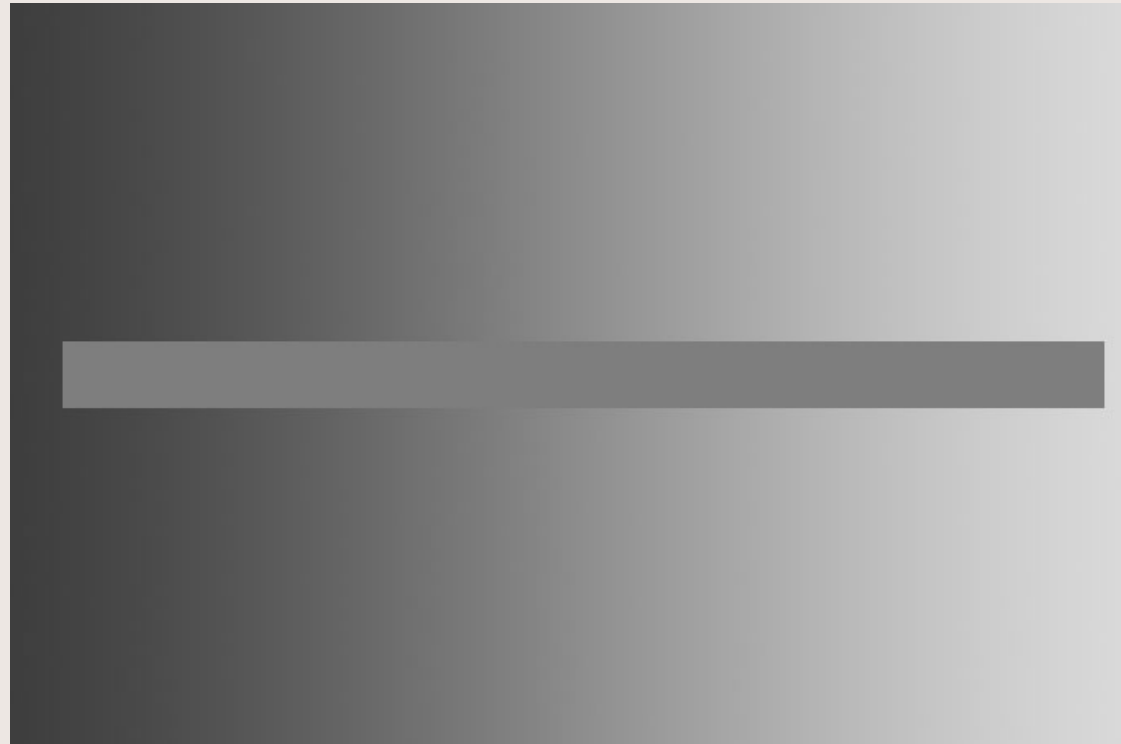

Věřili by jste, že pole A a pole B mají stejnou barvu?

Barvy

Má obdélník v obrázku po celé svojí délce stejnou barvu?

Barvy

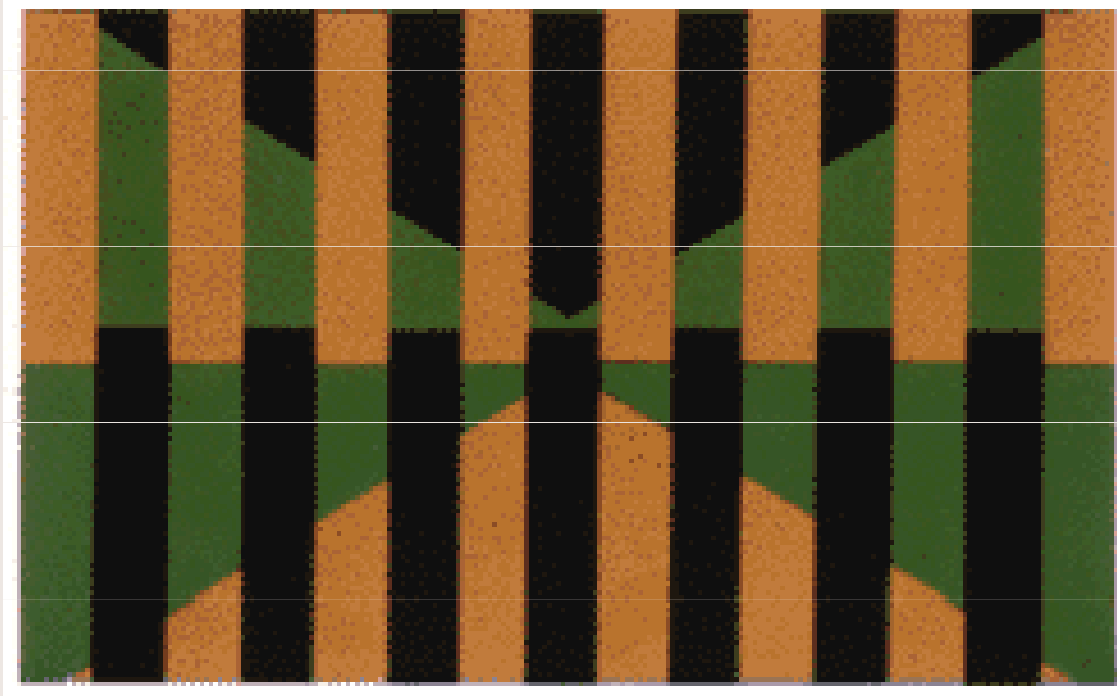

Jsou na spojnicích bílých pruhů šedé tečky?

Barvy

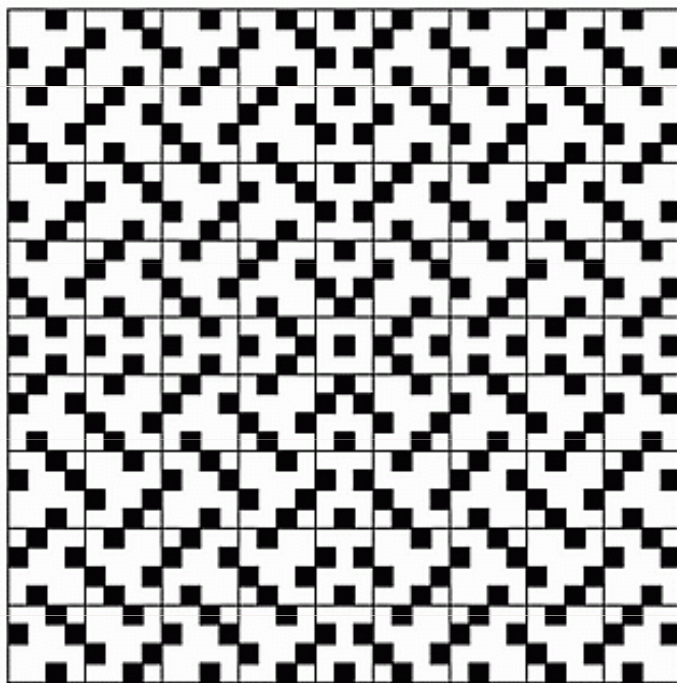

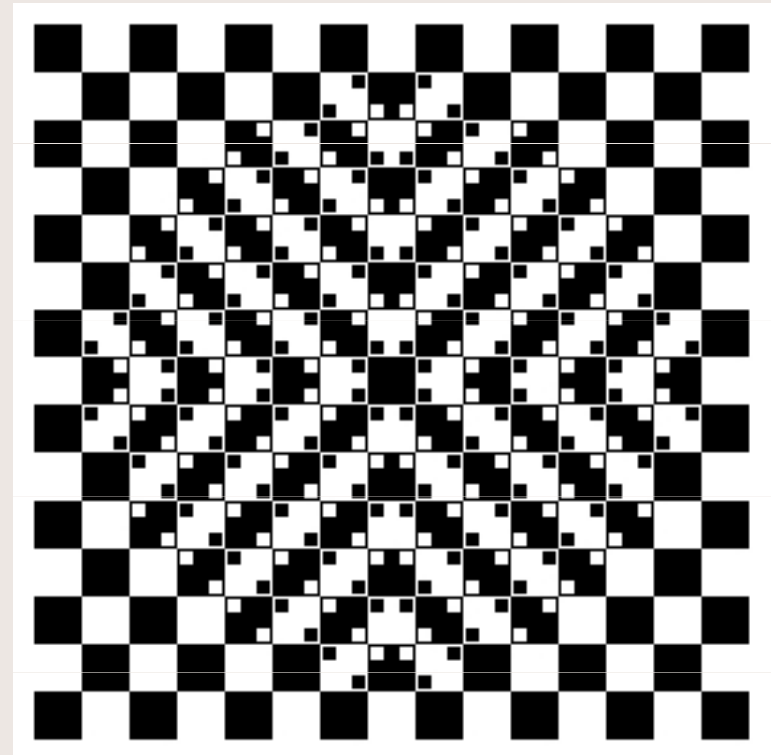
Kolik odstínů zelené vidíte na obrázku?

Zkreslení

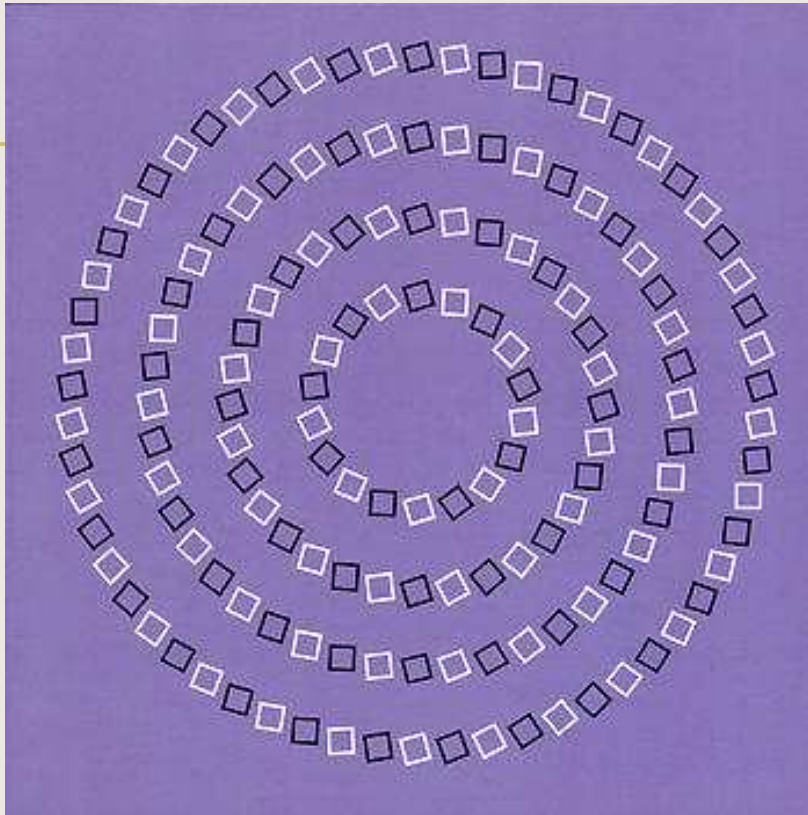
- Zdánlivá zkreslení jsou klamy, u kterých oko vnímá stejné velikosti jako různé
- Často nás takový obraz nutí vidět perspektivu tam, kde ve skutečnosti není a podvědomá korekce velikosti zvětší „vzdálenější“ části obrázku

Jsou
všech
ny
čáry
rovno
běžné
?

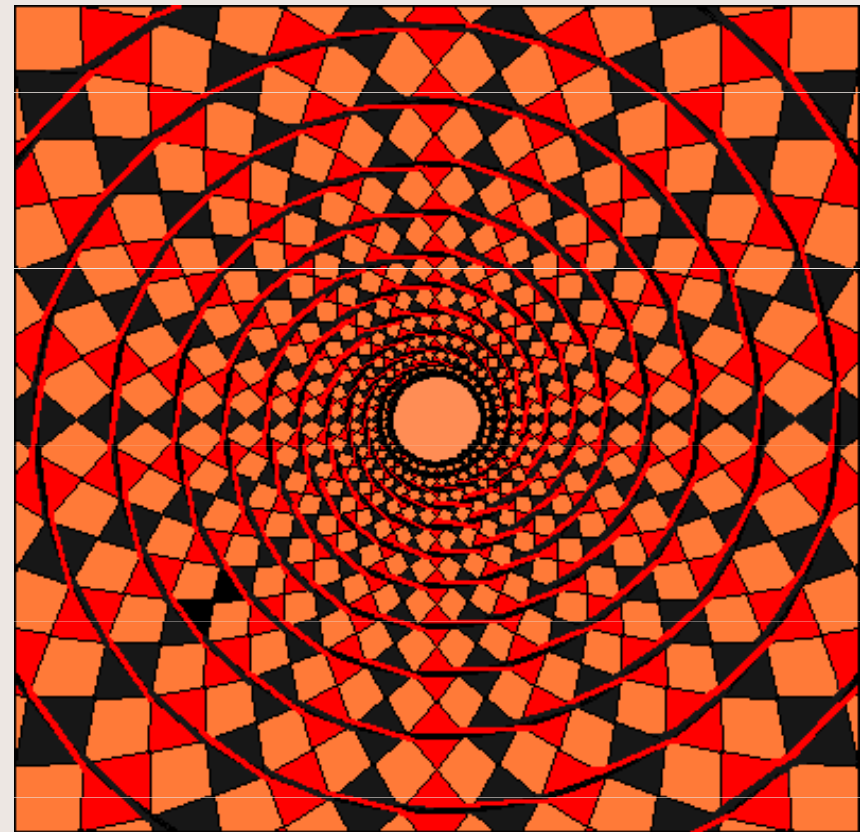

Zkreslení

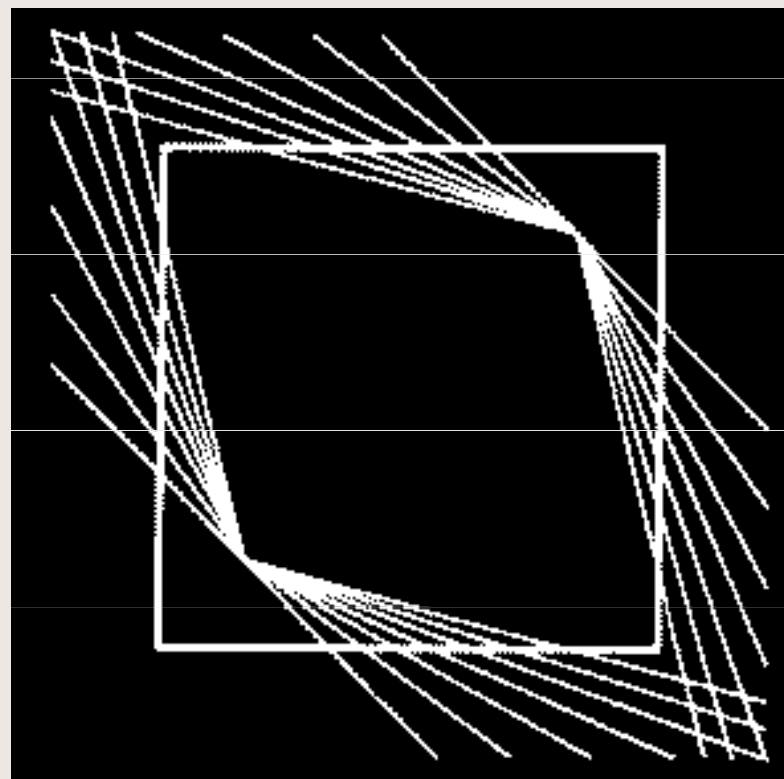
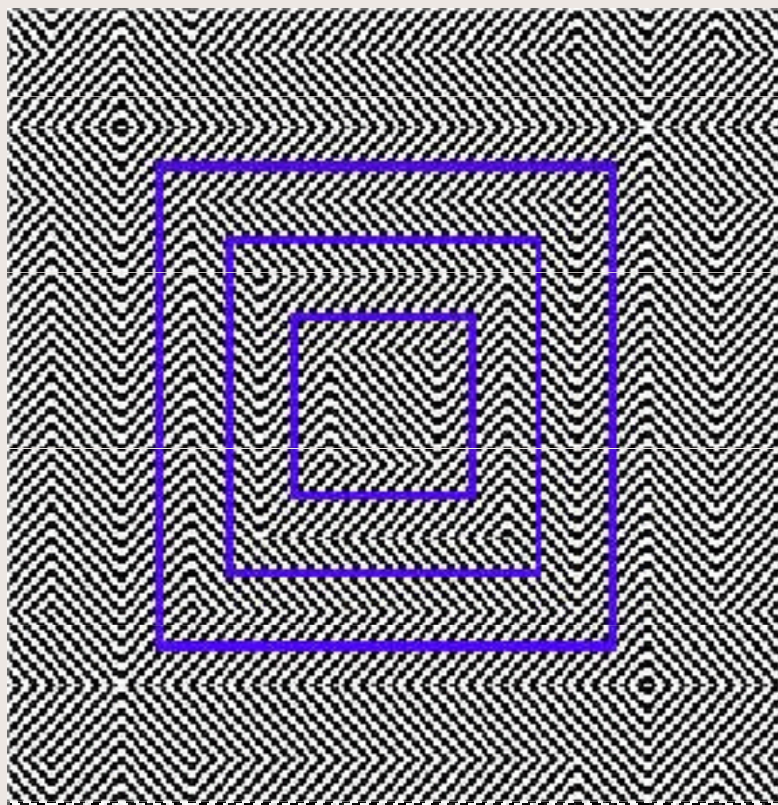

Nebo spirály?

Vidíme kruhy?

Zkreslení

Vidíme na obrázcích opravdu čtverce?

Pohyb

- Pohybové klamy nás matou falešnými pohyby objektů zdáním očekávaného pohybu místo atypického nebo zdánlivými pohyby stojících objektů za určitých okolností.

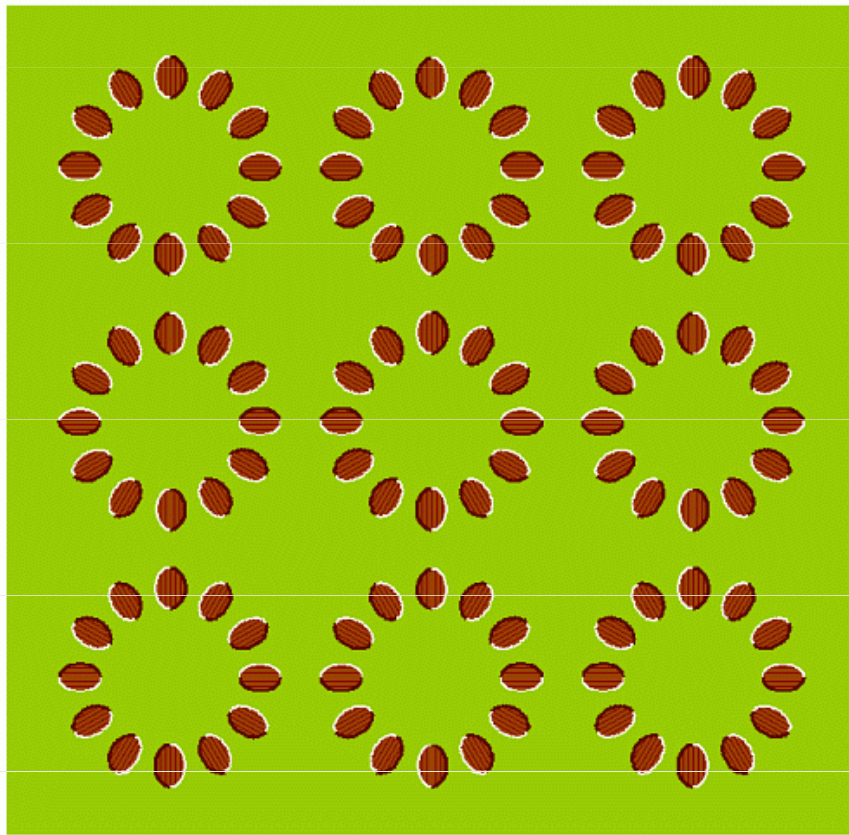

Při pozorném sledování obrázku můžeme mít pocit, že se kolo otáčí

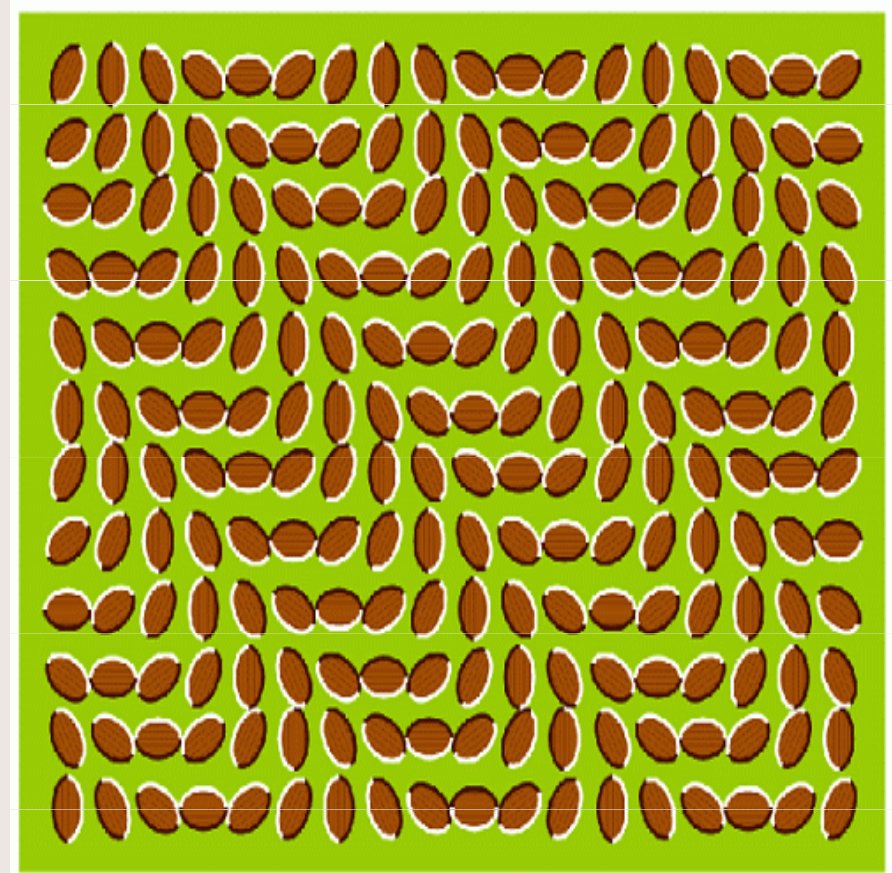

Pohyb

Vidíte vlnění na obrázku
dole?

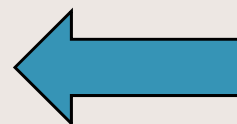
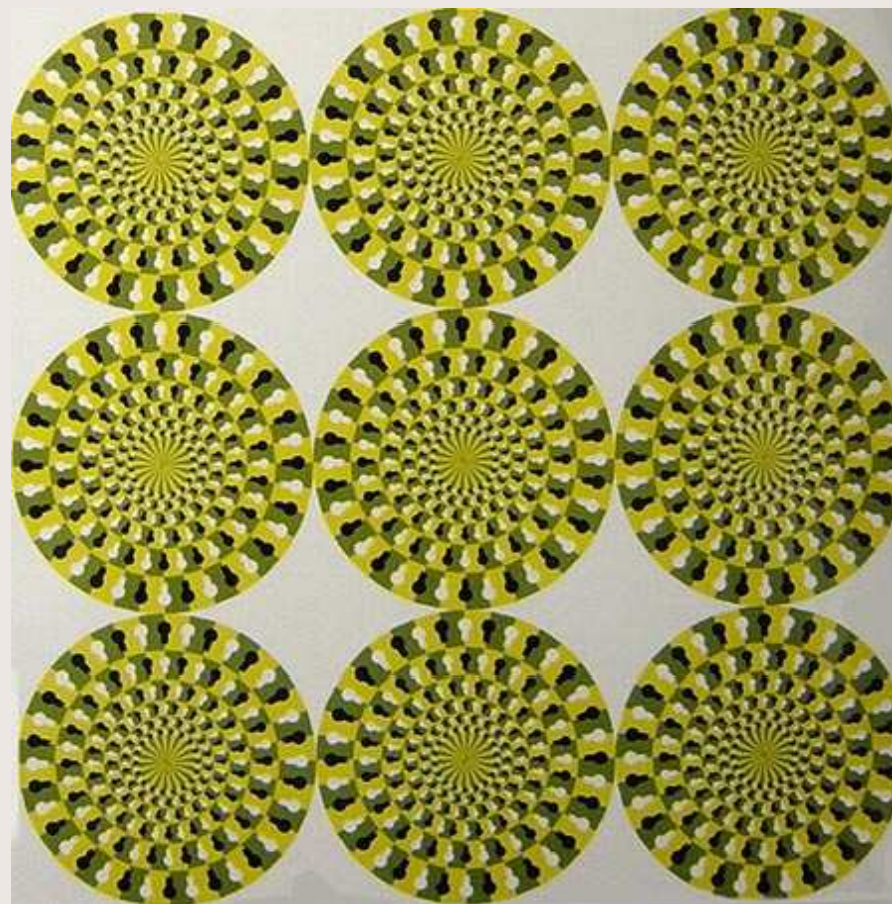

Otáčejí se objekty na
obrázku nahoře?

Pohyb

Otáčí se...?

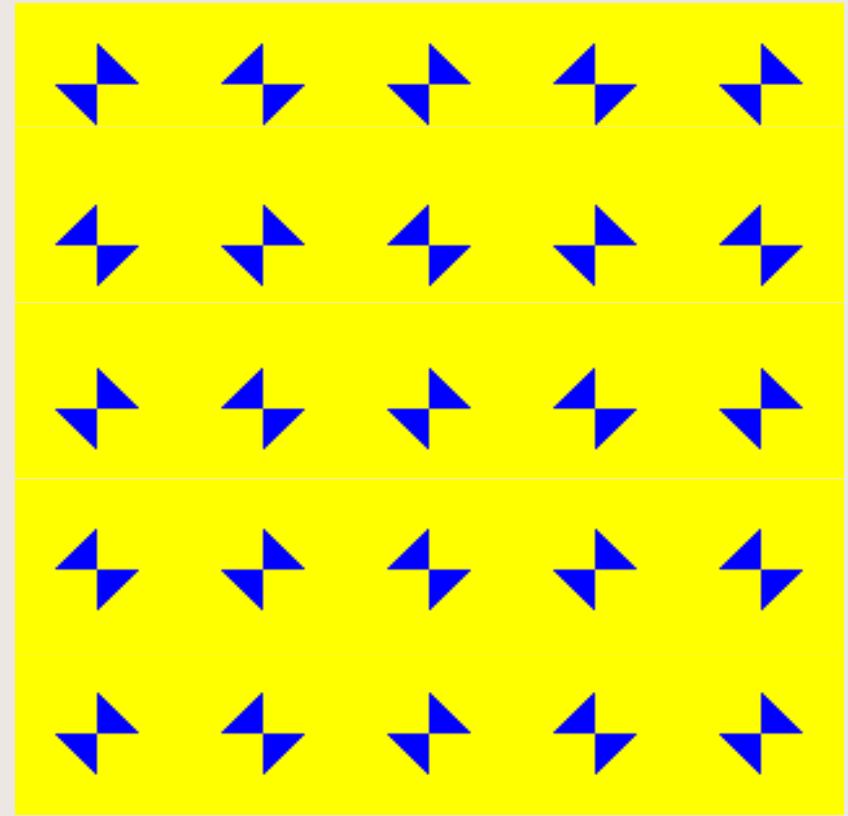
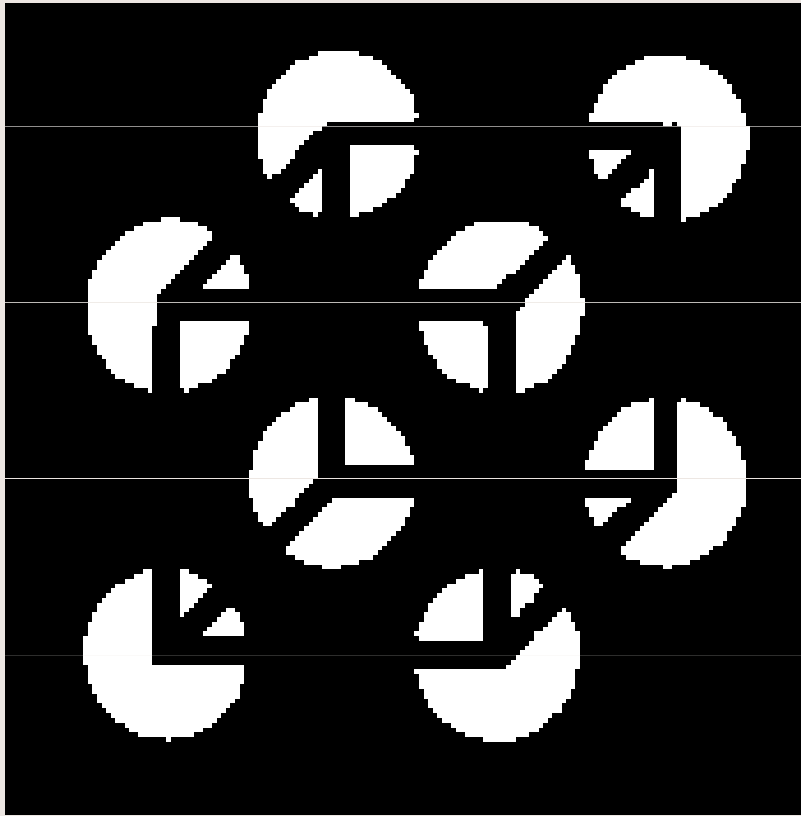

bliká...?

Objekty

Vidíme i to, co na obrázku není zcela dané

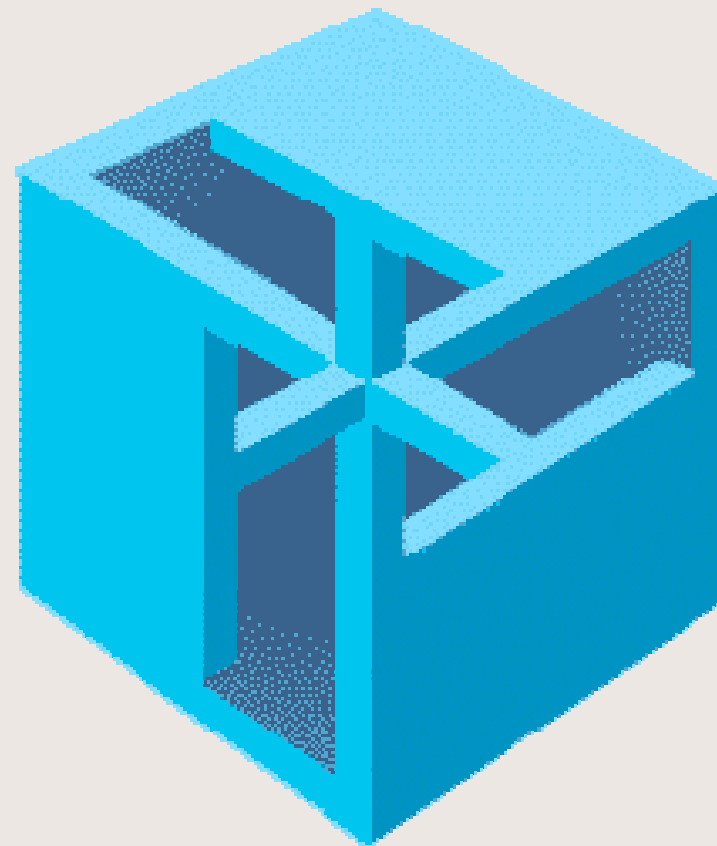
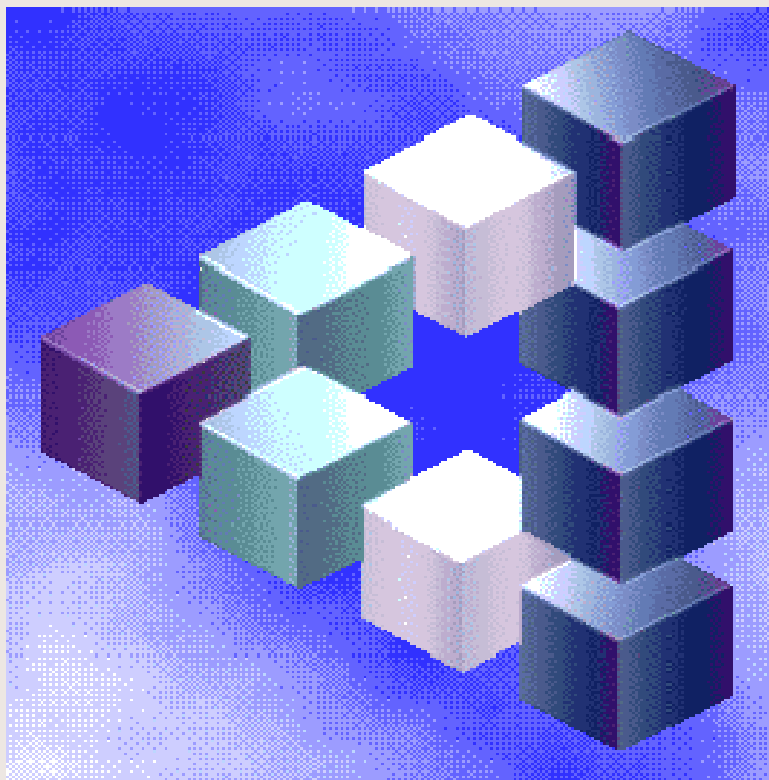
Prostor

- „Nereálné objekty“
- Vědomým narušením pravidel promítání vznikají obrazy, jejichž zpětná rekonstrukce na prostorový předmět není možná
- Vznikají objekty z prostorového hlediska paradoxní

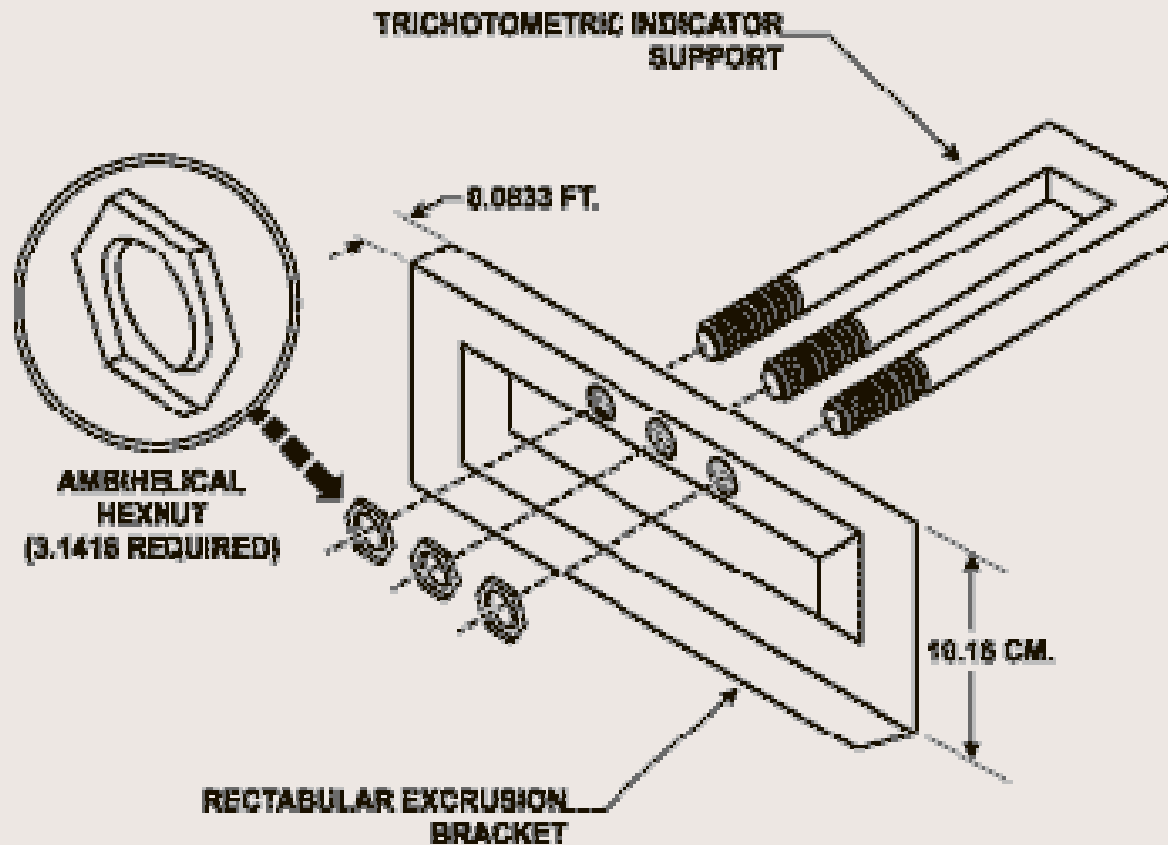

Prostor

Prostor

...něco pro kutily

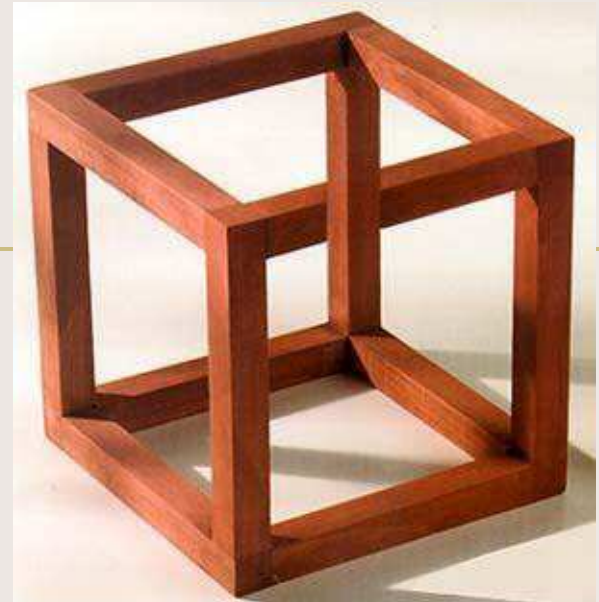

Optillusions.com

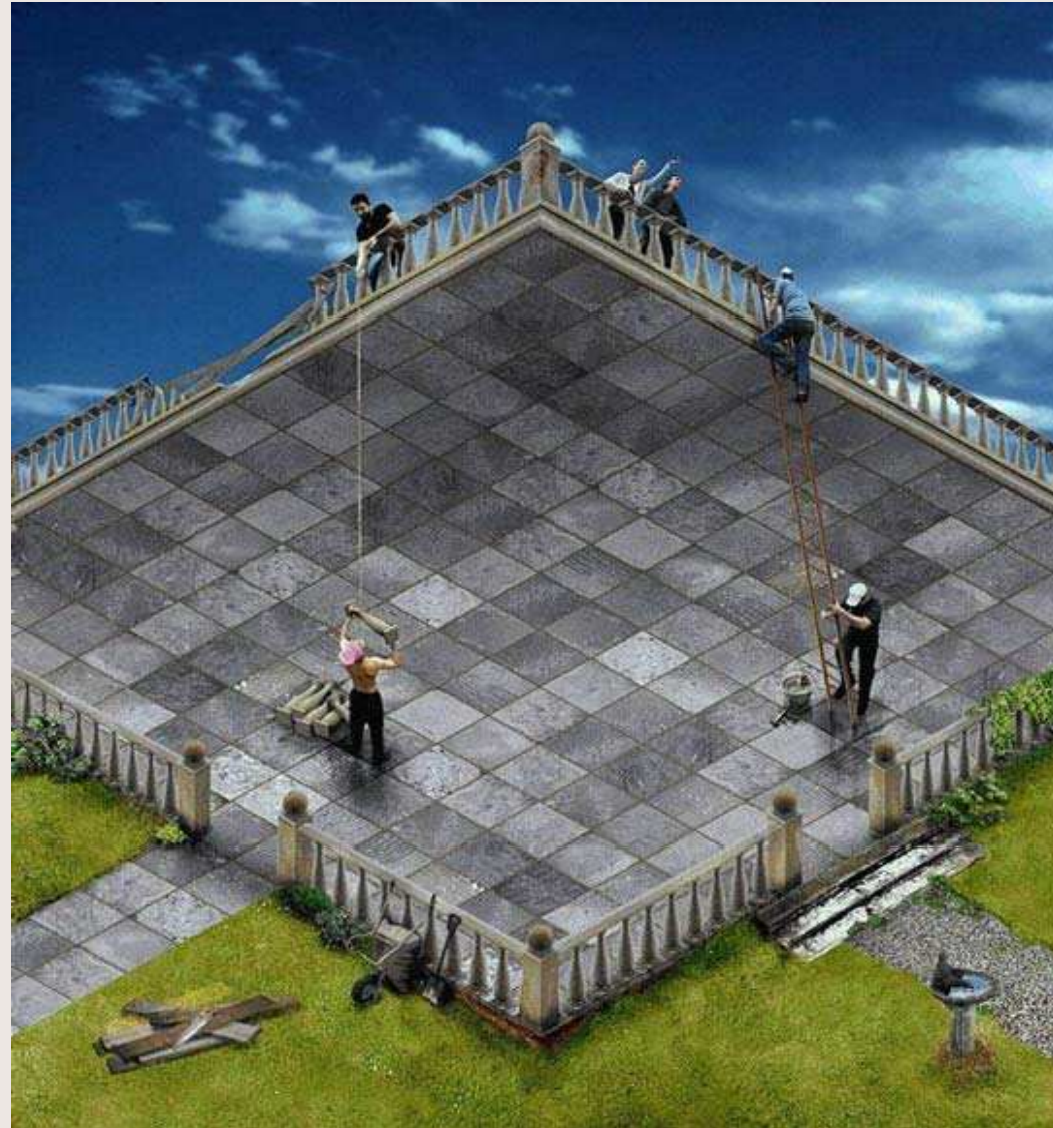

"Self Portrait" - (c) 2000 by D. Macdonald

Prostor

Prostor

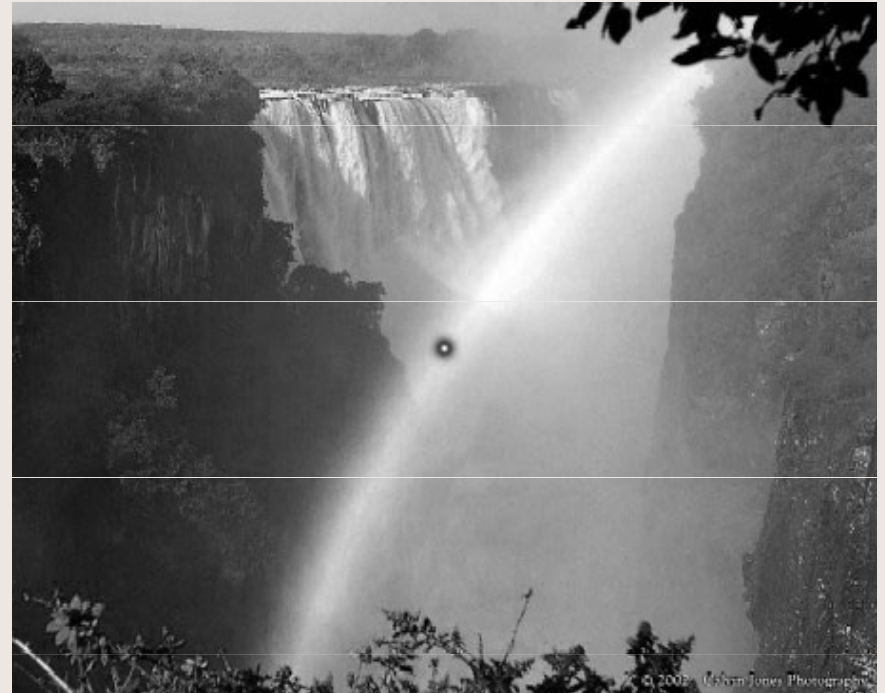

Paobraz

- Je velmi oblíbenou iluzí
- Jedná se o stopu zrakového vjemu v negativní podobě a trvá několik vteřin
- Delší dobu pozorně sledujte obrázek a potom se zadívejte někam na bílou nebo šedivou plochu...

Paobraz

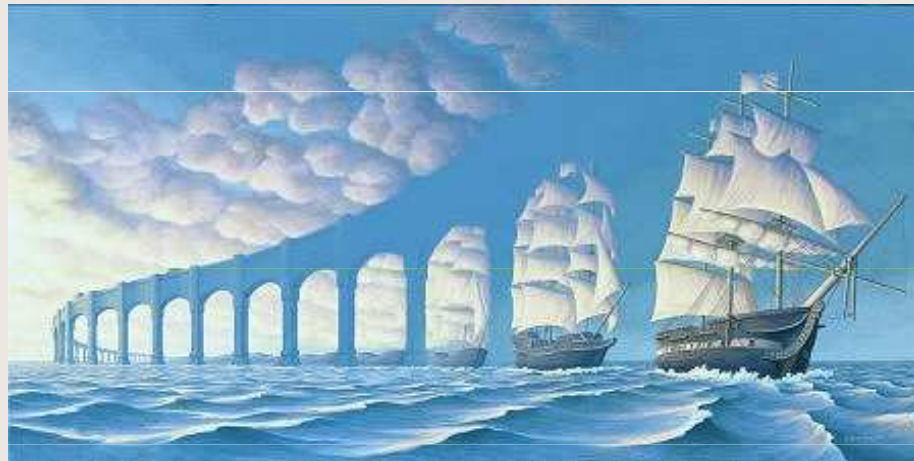
Pozorně sledujte nějakou chvíli bod uprostřed prvního obrázku...

...a teď se zadívejte na stejný bod druhého obrázku

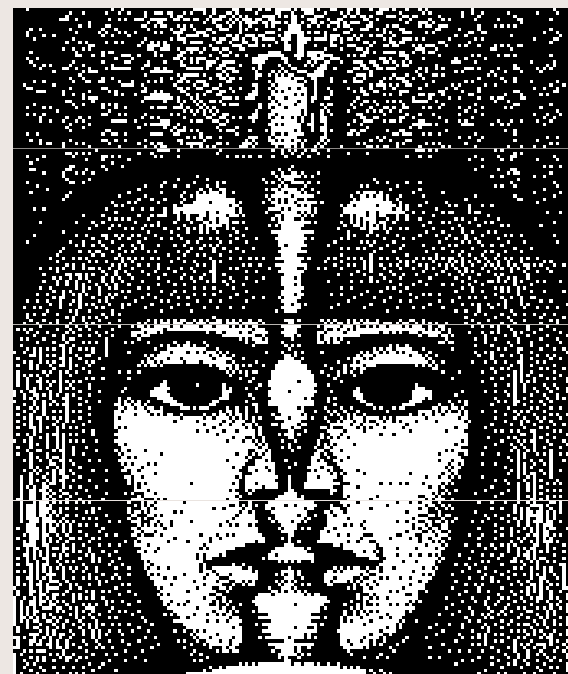
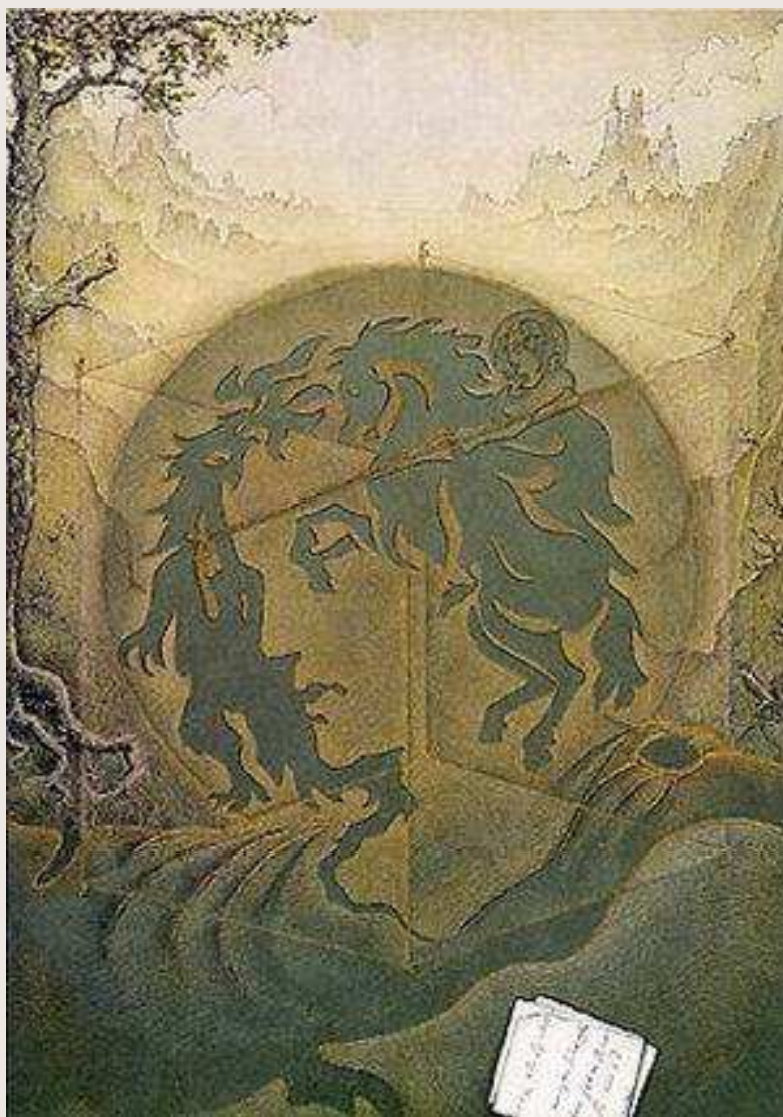
Dvojsmysl

- Působivým typem optických klamů jsou klamné obrazy s možností víceznačného výkladu
- Hezky demonstrují, jak mozek odmítá přijmout takovou víceznačnost a střídavě vidí v obrázku ten nebo onen možný význam

Most nebo plachetnice?

Dvojsmysl

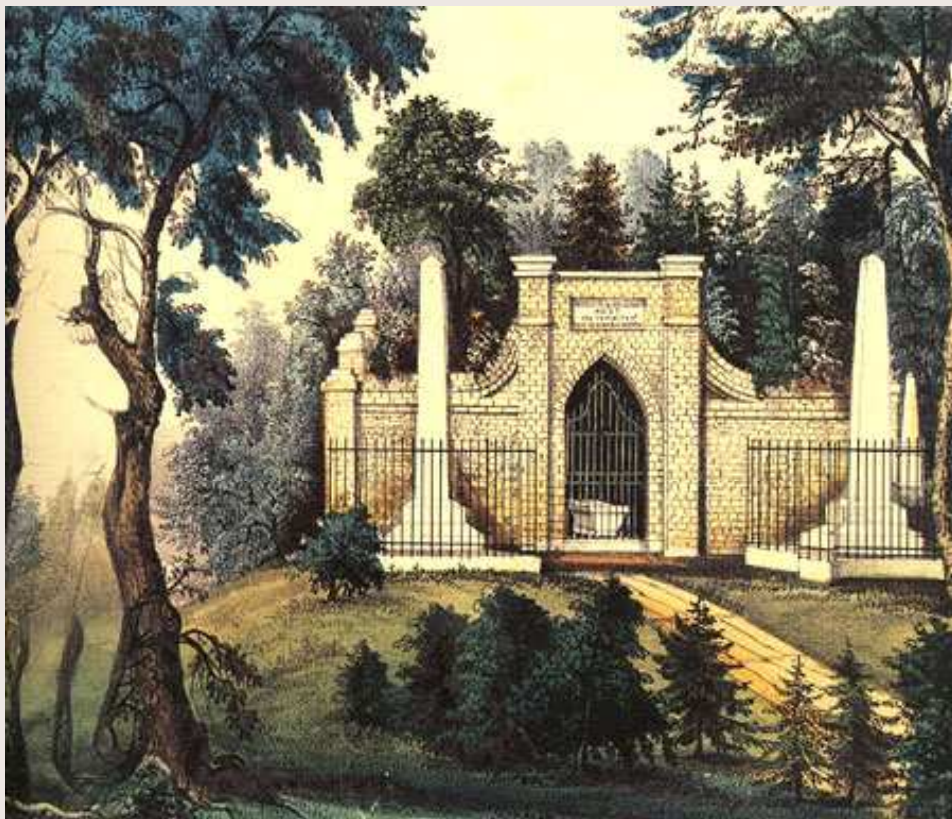
Hlava za svícnem nebo dvě
hlavy naproti sobě?

Hlava nebo jezdec na koni bojující s
drakem?

Dvojsmysl

Na levém obrázku se někdo skrývá...

...a na pravém vidíme dívku? ... nebo lebku?

Různé optické klamy

- Ambigram – slovo nebo více slov, které lze číst z více než jedné strany

(stačí otočit ↑ ↓)

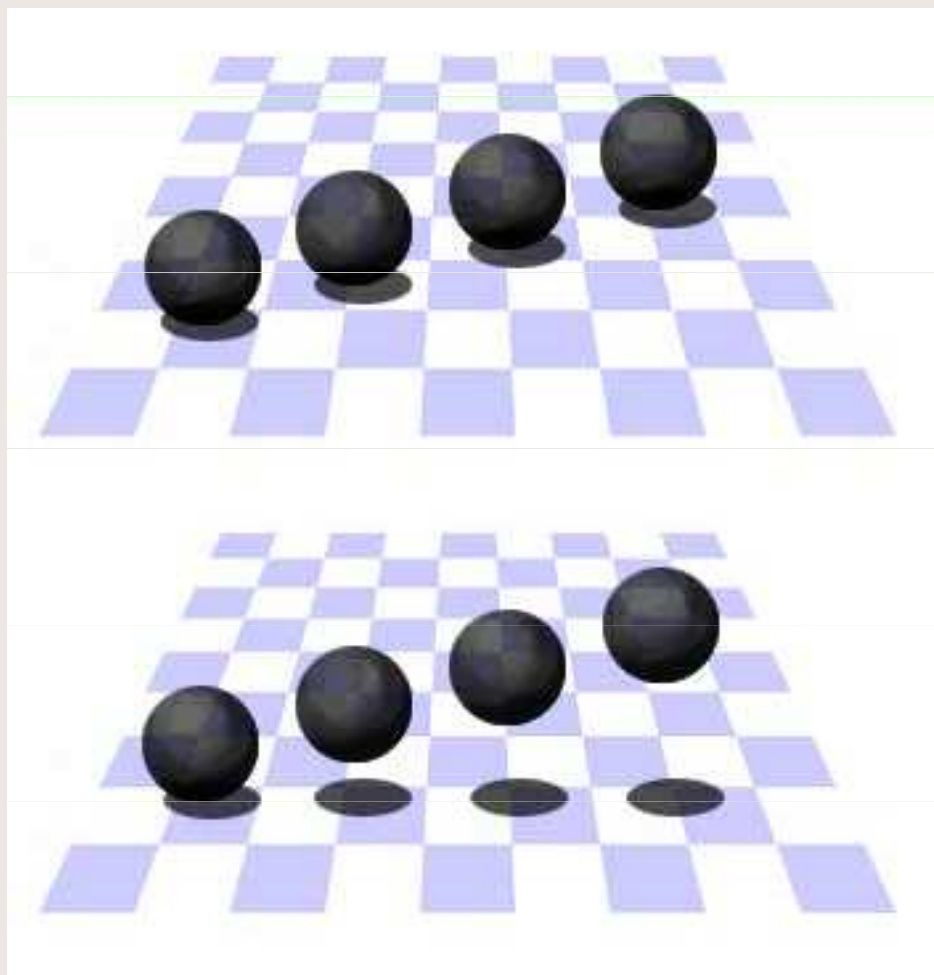

Různé

- Klamy se stíny

Stačí na obrázku
změnit postavení
stínu a ejhle...

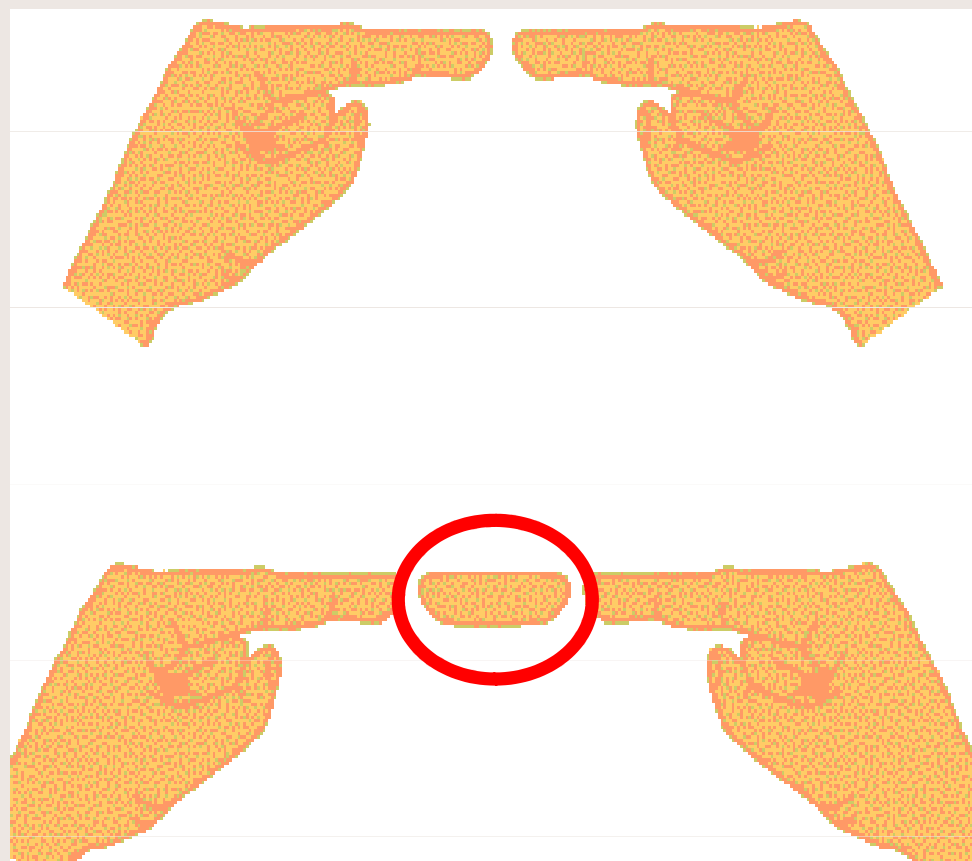
...už to vypadá, že
kuličky změnili svoji
pozici

Různé

- Oblíbené, a to nejen mezi dětmi jsou pokusy...

Dejte k sobě prsty
jako na obrázku...
...zahleďte se skrze
prsty na prostor za
nimi...
...vidíte tu
„klobásu“
vznášející se mezi
vašimi prsty?

Рůzné

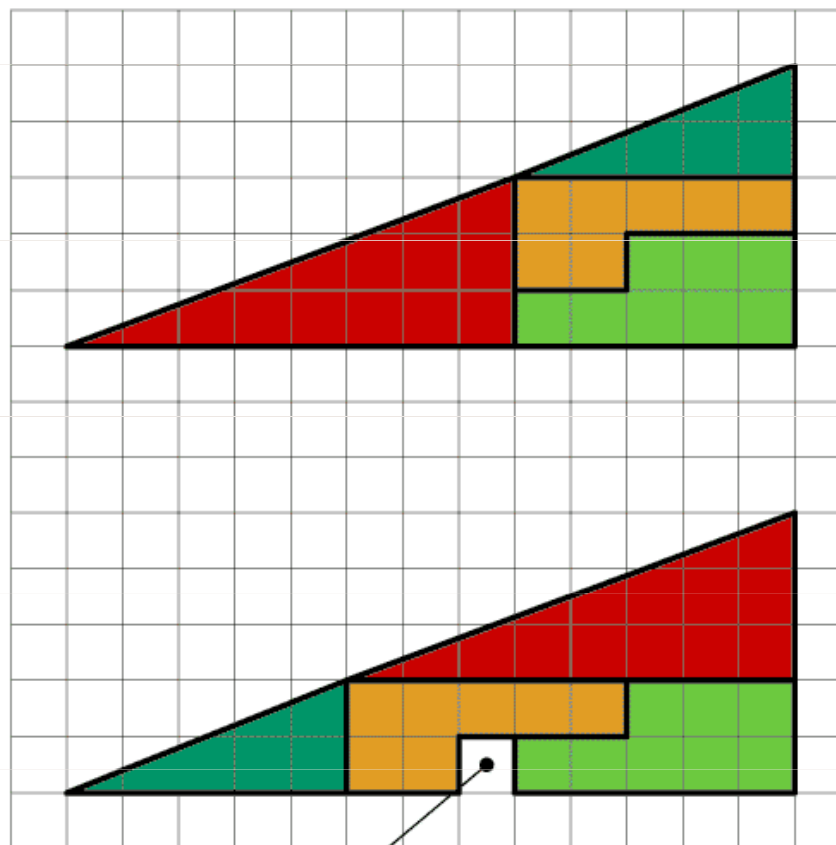
Nemáte pocit, že
vás ty oči sledují,
ať se pohnete
jakýmkoliv
směrem?

Různé

...a jakpak je tohle možné?...

Stejné dílky zpřeházíme jinak ...

...ale kde se nám tady vzala ta díra?

Různé

- A na závěr ...

...vševidoucí drak

Zdroje

- <http://www.font.cz/design/opticke-klamy-kouzla-a-cary.html>
- http://www.grand-illusions.com/opticalillusions/dragon_illusion/
- <http://www.coolopticalillusions.com/>
- <http://www.optillusions.com/dp/1-78.htm>
- <http://www.cz-milka.net/opticke-klamy/>
- http://www.archimedes-lab.org/Gallery/new_optical_illusions.html
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana

Pro šikovné ruce:

- http://www.grand-illusions.com/images/articles/opticalillusions/three_dragons/green_dragon.pdf